

plyne prý nejlépe z doslovu jeho, jelikož se tam praví »b l o s s i n d e r Absicht« a t. d. což znamená, aby úmysl směřoval toliko k tomu, by ohrožený byl uveden ve strach a nepokoj. Pouhé vědomí, že ústní nebo písemná výhrůžka jest způsobitou, by vzbudila u ohroženého důvodnou obavu a způsobila u něho strach a nepokoj, prý nepostačuje, jelikož vzbuzení tohoto stavu musí býti zamýšleným efektem a účelem činnosti. Právem zmateční stížnost veřejného obžalobce vytýká výroku tomu, že jest stížen zmatkem čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Spočíváť na právně pochybenému výkladu jak Šu 99 tr. zák., tak Šu 1 tr. zák. jak z dějin vzniku Šu 9 tr. zák. plyne (srov. rozh. nejv. soudu víd. č. sb. 1672), slovo: »bloss« nemá znamenati, že skutková podstata zločinu podle Šu 99 jest dána jen tehdy, když vyhrůžky tam uvedené použito bylo za jediným a výhradným účelem způsobiti u ohroženého strach a nepokoj, nýbrž mělo tím býti toliko vysloveno, že ustanovení Šu 99 tr. zák. jest doplněním ustanovení Šu 98 b) tr. zák., které může přijíti teprve v úvahu, není-li tu náležitostí skutkové povahy Šu 98 b) tr. zák. Tím však neměla býti vyloučena trestnost činu v Šu 99 tr. zák. naznačeného v případech, kde úmysl a pohnutka pachatelovy nejsou totožnými, nýbrž pohnutka pachatelova buď sáhá přes výsledek v první radě chtěný, buď směřuje k cíli na výsledku spoluchtěném nezávislému. Nalézací soud jest na omylu, míně, že onou pohnutkou jest vyloučen úmysl, jak to vyžaduje § 1 a 99 tr. zák. Podle Šu 1 tr. zák. vyhledává skutková podstata zločinu podle Šu 99 tr. zák. po stránce subjektivní, by pokus vzbuzení stavu tam naznačeného byl pachatelem přímo rozvážen a zamýšlen; o tom však možno mluvit nejen, když pachatel dopouští se činu Šem 99 tr. zák. zakázaného, jelikož jediné chce trestný jeho výsledek, nýbrž i tehdy, když výsledek ten chce jen proto, by tím dosáhl výsledku jiného, byť i beztrestného, jakož i v případě, když jedná za účelem dosáhnutí jiného výsledku, ač ví, že trestný výsledek jest s jeho jednáním nutně spojen. V tomto směru však rozsudek nemá postačitelého zjištění; neboť bere toliko za prokázáno, že obžalovaný si byl vědom toho, že dotyčný list byl s to, by mezi obyvatelstvem způsobil strach a nepokoj, nezabývá se však otázkou, zda obžalovaný též věděl, že účinek ten nutně nastati musí, nebo, zda nebyl by upustil od činu ani tehdy, kdyby výsledek byl měl za jistý.

Čís. 1851.

Úpadek z nedbalosti podle Šu 486 tr. zák.

»Lehkomyslným« jest užívání úvěru, když ten, kdo úvěru užívá, neuváží s náležitou péčí, zda bude mu možno v čas platiti; »nepřiměřeným« jest, když vypůjčené částky nejsou v poměru k hospodářské síle dlužníkově, takže příhody, s nimiž nutno každému řádnému hospodáři čítati, mohou způsobiti neschopnost platiti.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1925, Zm II 461/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu

v Brně ze dne 19. července 1924, jimž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 486 čís. 1 a 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Hmotněprávní zmatek Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. shledává stížnost v tom, že uznán byl stěžovatel vinným i přečinem podle Šu 486 čís. 1 tr. zák., ježto prý vzhledem ku tehdejší cenám nedoplatky za zboží nedosahují takové výše, by bylo lze mluvit o lehkomyšlném a nepřiměřeném užívání úvěru, a obžalovaný mohl čítati s tím, že zboží se ziskem prodá, k čemuž jen pro katastrofální pokles cen v roce 1922 nedošlo. Ostatně nemohl prý pokládati obžalovaný užívání úvěru za nepřiměřené, když mu dodavatelé zboží o své újmě, aniž by jim byl co předstíral, na úvěr dodávali. Tím méně možno mluvit o lehkomyšlném užívání úvěru, kdyžťe pojem »lehkomyšlnost« sahá dále než hrubá nedbalost, jak ji předpokládá nedbalost a znamená již, že pachatel nebezpečí zná a přece jedná na risiko, že nepříznivý výsledek nastane, což stěžovateli nebylo prokázáno. Že rozlišování stížnosti mezi »lehkomyšlností« a »nedbalostí« není správné, vyplývá z toho, že zákon sám jen jako příklad nedbalosti, přivodivší neschopnost platiti, uvádí též lehkomyšlné a nepřiměřené užívání úvěru. Lehkomyslným jest užívání úvěru tehdy, když ten, kdo úvěru užívá, neuváží s náležitou péčí, zda bude mu též možno, v čas platiti; nepřiměřeným jest, když vypůjčené částky nejsou v poměru k hospodářské síle dlužníkově, takže příhody, s nimiž nutno každému řádnému hospodáři čítati, mohou způsobiti neschopnost platiti (Löfflerův kom.). Obojí zjišťuje rozsudek při stěžovateli. Za krátkou dobu jeho obchodování dospěl obžalovaný k výsledku, že oproti dluhům 81.600 Kč nejsou tu aktiva takřka žádná. Při tom nelze se obžalovanému dovolávati katastrofálního poklesu cen textilního zboží, když tento vlastně nastal teprve v době, kdy nezpůsobilost stěžovatelova, platiti, byla již zjevnou. Mimo to užíval obžalovaný úvěru převážně ve svém obchodu uhlím, o němž sám tvrdí, že byl dobrý a že v něm ztrát vůbec neutrpěl. Proto právem mohl uznati nalézací soud užívání úvěru, jimž stěžovatel svoji neschopnost platiti přivodil, lehkomyšlným a nepřiměřeným a přivodění neschopnosti platiti, nedbalým. Že mu věřitelé bez všelikého předstírání z jeho strany úvěr poskytovali, vylučuje jen jeho zodpovědnost za podvod; na odpovědnosti podle Šu 486 čís. 1 tr. zák. to ničeho nemění, neboť na něm bylo, aby uvážil, než úvěru užil, svoje, jemu lépe než dodavatelům známé poměry obchodní a majetkové a jich nosnost. Neučinil-li tak, jak zjištěno, nemění souběžný snad nedostatek péče na straně dovozatelů ničeho na jeho odpovědnosti.

Čís. 1852.

Trestání válečné lichvy (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Vinný destilát je předmětem potřeby.

Pokud spadá pod řetězový obchod překunická činnost obchodní-kova.